

مجلات ترکیبی داشتیم وقتی ترکیبی مَد نبود

دهه ۷۰ روزنامه ها و مجلات پر مخاطب کم نبود. در آن روزها به خصوص از اواسط دهه ۷۰، در کنار مجلات تخصصی و جذابی مثل «دانشمند» و «دنیای ورزش» که در حوزه های تخصصی علم، دایره المعارفی و ورزش منتشر می شدند مجلاتی هم بودند که به صورت هفتگی و با محتوای ترکیبی منتشر می شدند. جلد بیشتر این نشریات تصویری از یک بازیگر محبوب آن دوران مثل حسن جوهرچی یا پورعرب یا یک ستاره خوش تیپ فوتبال مثل شاهرودی و نکیس بود اما داخل اش از داستان جنایی و گزارش از دادگاه بگیرد تا مشاوره و نقد فیلم و داستان و جود داشت. به طور معمول صفحه دوم و سوم اخبار اجتماعی و فرهنگی، صفحه چهارم و پنجم اخبار حوادث و دادگاه و صفحات ششم و هفتم هم ورزشی بود. داستان خفاش شب، اسیدپاشی و قتل در خیابان گاندی از مهم ترین پرونده های حوادثی این نشریات بودند اما صفحات وسط با تصاویری بزرگ و رنگی به گفت و گوی تلفنی ستاره های ورزش و هنر با خوانندگان و چاپ ماحصل این گفت و گوها اختصاص داشت. جالب است بدانید که عموماً فقط صفحه اول و آخر و دو صفحه وسط این نشریات رنگی بود. از صفحه وسط به بعد هم پای سینمای جهان، ورزش جهان و سرگرمی و جدول به میان می آمد تا صفحه آخر که به طور معمول باز هم یک عکس بزرگ پوستر مانند اما این بار از ستاره های هالیوود یا بالیوود بود. چاپ عکس دی کاپریو که با «تایتانیک» خیلی معروف شده بود، یکی از متفاوت ترین کارهای این نشریات بود. «تلاش»، «فانوس»، «فضیلت جوانان» و «قرن ۲۱» نمونه های جالبی از این نشریات بودند.

«ماشین»؛ تخصصی ترین ماهنامه خودرو

زمان فعالیت: اواخر دهه ۵۰ تا کنون

مجله ماشین، قدیمی ترین و پرتیراژترین ماهنامه تخصصی خودرو در ایران است. نخستین شماره این نشریه در مهر ۱۳۵۸ چاپ و تا اسفند ۱۳۶۵ در ۹۰ شماره منتشر شد اما پس از آن به دلیل مشکلات زمان جنگ انتشارش متوقف شد. انتشار مجدد آن از تابستان ۱۳۶۹ از سر گرفته شد و با طرفدارانش تجدید دیدار کرد. این مجله از فروردین ۱۳۹۱ به صورت مستمر و منظم بیست و پنجم همراه در تهران و اول هر ماه در تمام شهرستان های کشور منتشر می شود و هم اکنون معتبرترین مجله تخصصی – کاربردی خودرو به حساب می آید. این مجله برای ماشین باهایی که هر روز پیگیر جدیدترین خبر های دنیای خودرو هستند، یکی از معتبر ترین و بهترین منابع مکتوب به شمار می آید. طبق آمار داخلی این نشریه، ادعا می شود ماهانه بیش از ۵۰۰ هزار نفر این مجله را مطالعه می کنند و حدود دو هزار کتابخانه عمومی سراسر کشور مشترک این نشریه هستند.

«هنر موسیقی»؛ تخصصی ترین نشریه موسیقی

زمان فعالیت: اواخر دهه ۵۰ تا کنون

ماهانامه هنر موسیقی، نخستین نشریه موسیقی پس از انقلاب در ایران است. ماهنامه ای به زبان فارسی که با هدف توسعه فرهنگ موسیقایی و بررسی دیدگاه های هنری آن و اطلاع رسانی برای ارتقای موسیقی از ادبیهشت ماه سال ۱۳۷۷ به صاحب امتیازی، مدیر مسئولی و سردبیری «مهدی ستایشگر» منتشر می شود و تا پایان سال ۱۳۹۶، ۱۷۰ شماره آن منتشر شده است. بخش های عمده این نشریه عبارت است از: سر مقاله، مقالات تخصصی موسیقی، گفت و گو، گزارش، تاریخ موسیقی، نقد کنسرت و آلبوم های موسیقی، موسیقی فیلم، ادبیات و موسیقی، معرفی موسیقی دانان، معرفی سازها، مطالب موسیقی غیر ایرانی در قالب ترجمه و تحقیق.

یادی از پر خواننده ترین نشریات دهه های گذشته که مشتریان پروپا قرصی داشتند

نوستالژی بازی با مجله های قدیمی!

مهرین ساعدی | روزنامه نگار

پرونده

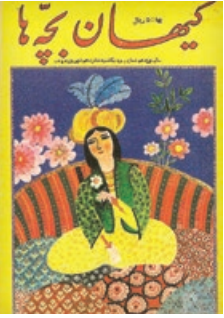
نوستالژی هایخش مهمی از زندگی را تشکیل می دهند. آدم ها هر کدام گذشته ای دارند که گاه و

بی گاه فلش بک هایی از آن به امروزشان گره می خورد. نوستالژی ها برای همه به خصوص آن هایی که در وادی مطالعه نشریات حضوری مستمر دارند، جایگاهی خاص دارد. آن هم حالا که محصولات مرتبط با فضای مجازی روز به روز بیشتر از قبل خودشان را در دل ما جای می دهند و به نظر می رسد که قرار است کاری کنند تا کم کم هر گونه نشریه و مجله کاغذی به دست فراموشی سپرده شود! با این اوصاف بد نیست یادی از نشریات و مجلات دهه های قبل کنیم، مجله هایی که در هر خانه ای پیدا می شد و تک تک اعضای خانواده را با خود همراه می کرد و بیشترشان دایره المعارف کاملی از سبک زندگی و دستورالعمل های عملی و تئوری درباره کار بردی ترین مسائل زندگی بود. در بخش هایی هم به دغدغه کودکان و نوجوانان و مردهای خانه پرداخته می شد تا به عنوان کامل ترین نشریه ظاهر شوند. در ادامه به اختصار درباره بعضی از آن ها توضیحاتی می دهیم تا شاید به نوعی خاطره بازی هم با آن ها کرده باشیم.

«کیهان بچه ها»؛ همراه ۳۰ ساله کودکان

زمان فعالیت: اواخر دهه ۵۰ تا کنون

کیهان بچه ها مجله ای ویژه کودکان است که موسسه «کیهان» آن را از دی ماه ۱۳۳۵ در تهران منتشر کرده است. نخستین سردبیر این نشریه «جعفر بدیعی» بود. این هفته نامه از سال ۱۳۵۷ و بعد از پایان اعتصابات سراسری مطبوعات، سری جدید خود را آغاز کرد. جعفر بدیعی صاحب امتیاز و سردبیر و «عباس یمینی شریف» مشاور این مجله بودند. سکان هدایت کیهان بچه ها از سال ۱۳۶۱ تا سال ۱۳۹۲ بر عهده «امیر حسین فردی» بود که توانست با فراخوان نویسدگان کودک و نوجوان از هر طیف، سن و سلیقه، دوران درخشان این هفته نامه را خلق کند که تربیت بسیاری از نویسندگان پر توان و خلق بسیاری از آثار فاخر حوزه کودک و نوجوان، یادگار آن دوران است. داستان های دنباله دار برای کودکان و داستان های مصور و جدول کودکان از قسمت های جالب این مجله بود. همچنین ضمیمه «شاپرک» که مخصوص خردسالان است، همراه کیهان بچه ها و در صفحات میانی آن چاپ می شود.

«دانستنی ها»؛ پرطرفدار و جوان پسند

زمان فعالیت: اواخر دهه ۵۰ تا کنون

«دانستنی ها» نشریه ای علمی – ترویجی است که از ۱۳۵۸ تاکنون به صورت دو هفته نامه منتشر شده است و نگاهی مخاطب پسند به حوزه های علم، فناوری، طبیعت و تاریخ دارد. مجله دانستنی ها ابتدا با نام دانستنی ها برای جوانان در سال ۱۳۵۸ توسط «فرانه بهزادی» منتشر و پس از چند شماره که با استقبال گسترده مخاطبان رو به رو شد، نام مجله به عنوان کوتاه «دانستنی ها» تغییر پیدا کرد. این مجله اولین نشریه دایره المعارفی تمام رنگی در کشور است که در صورت علمی منتشر می شود و در میان نوجوانان و جوانان محبوب است. تصویرسازی های متفاوت و پر هیجان به همراه مطالب خواندنی و متنوع، بارزترین ویژگی این نشریه به حساب می آید.

«خانواده سبز»؛ مجله ای برای همه اعضای خانواده

زمان فعالیت: اواخر دهه ۷۰ تا کنون

حتما مجله خانواده سبز با جلدهای روغنی را که اغلب مزین به تصاویر سلبریتی هاست، می شناسید. مجله ای با زمینه فعالیت خانوادگی، اجتماعی، فرهنگی و ورزشی برای اولین بار در سال ۱۳۷۸ منتشر شد و تا به الان با همین مضامین در حال فعالیت است.

این نشریه خانوادگی به عنوان پر خواننده ترین مجله ایرانی وارد بیستمین سالگرد انتشار خود شده است. فاصله چاپ این مجله هر ۱۵ روز یک بار است. از نکات مثبت این نشریه می توان به خلاصیت، توجه به سلیقه های اقشار مختلف و استفاده از نظریات کارشناسان

متخصص اشاره کرد.

طرفداران این نشریه خانوادگی خاطرات خوبی از داستان های دو صفحه ای، خاطرات متخصصان یا داستان های دنباله دار مجله محبوب شان دارند. مشابه این مجله می توان به نشریات دیگری مثل خانواده اشاره کرد که حالا دیگر فعالیتی ندارند.

«فیلم»؛ ماهنامه ای برای دوستداران فیلم

زمان فعالیت: اواخر دهه ۵۰ تا کنون

ماهانامه سینمایی فیلم، مشهور به مجله فیلم از قدیمی ترین نشریات ایران با موضوع سینماست. این نشریه بیشترین مخاطب را در میان نشریات تخصصی سینما در ایران دارد. این نشریه در سال ۱۳۶۱ با نام «سینما در ویدئو» آغاز به کار کرد و از سال ۱۳۶۲ تغییر نام داد. «مسعود مهرابی» مدیر مسئول و صاحب امتیاز ماهنامه فیلم و «هوشنگ گلمکانی» سردبیر آن است. همچنین «عباس یاری» دبیری هیئت اجرایی و تحریریه این مجله را بر عهده دارد. در سال ۱۳۹۲ آرشو کامل نرم افزاری ۳۰ سال ماهنامه سینمایی فیلم در شش دی وی دی با قیمت ۱۱۰ هزار تومان وارد بازار شد.

جدول متوسط [شماره ۷۳۳۲]

	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
افقی																				
۱																				
۲																				
۳																				
۴																				
۵																				
۶																				
۷																				
۸																				
۹																				
۱۰																				
۱۱																				

	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	ک	ر	ا	ب	ا	د	ا	س	ا	ن	ا	ن	ا	ن	ا	ن	ا	ن	ا	ن
۲	ر	س	ا	د	ک	ا	و	ل	د	ا	م	ا	ن	ا	م	ا	د	ا	ش	ا
۳	ا	و	ا	ک	ا	م	ا	و	ا	د	ا	س	ا	ر	و	ا	ر	ک		
۴	ک	ا	ب	ی	ا	س	ا	م	ا	و	ا	د	ا	س	ا	ر	و	ا	ر	
۵	ی	س	ر	د	ا	ش	ا	ل	ه	س	خ	ن	ا	ن	ا	ن	ا	ن	ا	
۶	ا	ج	ا	و	ا	ل	ه	ر	ت	ا	د	ا	ل	ت						
۷	س	و	ا	ی	ت	ر	ی	ن	ا	م	ک	م	و	ا	ز	ن	ا			
۸	و	ی	ل	ب	ا	ز	ا	ر	ا	م	ا	ر	ا	م	ا	ل	ا	ی	ا	
۹	ا	خ	د	س	م	ب	ا	ش	ا	ت	ا	ک	پ	ر	ا	ا	ه			
۱۰	ن	ا	ب	ی	ل	ب	ا	ن	ا	ن	ا	و	ک	ا	ل	ا	و			
۱۱	ر	ا	ج	ا	ل	ا	س	ا	ک	ا	ن	ا	س	پ	ا	س	ی	ا	ن	ا

حل جدول شماره ۷۳۳۱

ورسده–نرم–الم–اسم ۶–تاکنون–قدم
راه میان بر ۷–گردن زن غلت–میل و
اشتیاق ۸–مایه حیات–شکاف–مسلك
۹–ثروت–لیکن–سبزی پیچیده ۱۰–
دخل–تنه استمرا–آش ۱۱–پدر–بوی
رطوبت–مخن ۱۲–بلندترین قله زاکرس
سر–الف ۱۳–زاپاس–کله فلزی
سربازان–هنوز فرنگی ۱۴–رنگ–مورچه
۱۵–اسم ترکی–نیرو–مشهور ۱۶–دهان
آرزو–شیرینی کرمانشاه ۱۷–آشنا–
خودستایی–وحشی ۱۸–لقبی اشرافی
در اروپا–آتش ۱۹–محل توقف وسایل
تقلیه–جوانمرده ۲۰–دور–پیگر

عمودی:

۱–آداپتور–پایتخت قزاقستان ۲–بلندی
ورفعت–سریالی از رامید جوان ۳–ادعیه
–نقاش شهیر هلندی ۴–تلخ–مراد–واضح

جدول سخت [شماره ۵۴۳]

	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
افقی																				
۱																				
۲																				
۳																				
۴																				
۵																				
۶																				
۷																				
۸																				
۹																				
۱۰																				
۱۱																				

	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	ن	س	ج	ا	پ	ا	س	ا	ت	ا	۱	۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲
۲	د	ا	ب	ر	ت	س	د	و	ا	ق	ا	ل	و	ا	ل	ا	ت	ا		
۳	س	و	ن	ا	ر	م	س	ج	و	د	س	ل	م	ا	ن					
۴	ا	ج	ا	ی	ت	و	ش	ا	ل	م	ا	ر	ف	ی	ع					
۵	د	ل	ک	و	ا	ی	ا	س	ا	م	ا	ن	ق	ا	ش	ی	ه	ا		
۶	۱	۵	۱	۵	۱	۵	۱	۵	۱	۵	۱	۵	۱	۵	۱	۵	۱	۵		
۷	م	ف	ز	ا	ن	ک	ج	ر	م	ت	س	ن	د	ا	ا					
۸	س	ج	ا	ل	و	ا	م	ا	د	ه	ا	ه	ا	ه						
۹	س	ی	ل	ا	ب	ا	ی	ب	ا	ر	ی	ر	ی	ن	ا	ر				
۱۰	ز	و	ا	ی	ا	خ	ا	ر	ی	س	و	ا	ی	ا	ف					
۱۱	ا	ش	ز	ی	ا	ن	ک	ا	ر	ب	ا	ی	م	ن	ن	ا				

حل جدول شماره ۵۴۲

افقی:
۱ – جیره غذای روزانه – نژاد مردم پرو – نامه
را در آن می گذارند – تازه بالغ شده ۲ – از
حواریون عیسی (ع) – پرنده ای افسانه ای –
گیاهی علفی از خانواده مرکبات – فضای ذهنی
۳ – وسایل مورد نیاز – شهری در شهرستان
کاشان – نوعی سوئیس ۴ – از یک پدر و مادر
– دندان های جلوی دهان – گاوچران آمریکایی
۵ – ایالتی در آمریکا ۶ – واحدی برای اندازه گیری
توان الکتریکی – مفت باد – از توابع مثلثاتی
۶ – سخن بی پرده – کتابه از بیان کردن مطلبی
بدیهی و روشن است – گردن بند اسارت
۷ – نور اندک – خجالت – خطیب نامدار یونانی
۸ – نمایش نامه ای درباره شهادت حضرت
رقیه (س) نوشته علی مودنی – از جزایر خلیج
فارس با معادن سرب و نمک – گهواره – درختچه
ای زیستنی ۹ – اورنگ – مششوق – نیم تنه
بی آستین ۱۰ – مجموعه قوانین چنگیز خان
– قدرت – علاج کردن – مستعمره ۱۱ – کتابه
از جاسوس و خبرچین است – خوشا آنان که ...
یارشان بی – نجات یافتن – اشاره به نزدیک
عمودی:

۱ – مرحله خواب عمیق – از اجتماع و مردم کناره
گرفته است ۲ – از ظروف آزمایشگاهی – ناپیما –
زیبایی قابل درک اما توصیف ناپذیر ۳ – سالنامه –
سروری ۴ – چه بسیار – شهری در استان کهگیلویه
وبویر احمد ۵ – ازدواج ۶ – فلزی برای ساخت نوک
خودنویس – بی نظیر ۷ – حرف دهن گچی – شماره
استاندارد بین المللی کتاب – دستپاچه و شتاب
زده ۸ – پلنگ عربی – بند چرمی – زانو تراسان